

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

230

Vragen van het lid **Tielen** (VVD) aan de Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport over *de HPV-vaccinatie bij mensen ouder dan 27 jaar* (ingezonden 13 september 2023).

Antwoord van Staatssecretaris **Van Ooijen** (Volksgezondheid, Welzijn en Sport) (ontvangen 16 oktober 2023). Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2023–2024, nr. 142.

Vraag 1

In hoeverre is het Humaan papillomavirus (HPV)-vaccin, ter preventie van onder andere baarmoederhalskanker en peniskanker, effectief bij mensen ouder dan 27 jaar? In hoeverre is het voor zij die dat willen, mogelijk om een HPV-vaccinatie te krijgen?

Antwoord 1

Er is heel weinig wetenschappelijk bewijs hoe effectief HPV-vaccinatie van mensen ouder dan 27 jaar is om kanker te voorkomen. Er is wel een en ander bekend over de effecten van HPV-vaccinatie specifiek bij vrouwen boven 26 jaar dat laat zien dat het beschermende effect veel minder is dan in vrouwen jonger dan 26 jaar. Daarom wordt voor de HPV-vaccinatie campagne de grens van 26 jaar gehanteerd. Mensen ouder dan 27 jaar kunnen op eigen initiatief en voor eigen kosten zich laten vaccineren, bijvoorbeeld via de GGD («Vaccinaties op maat»), de gynaecoloog, de uroloog of de huisarts.

Vraag 2

Welke onderzoeken naar de effectiviteit van de verschillende HPV-vaccins na (eerdere) besmetting worden gebruikt in de afwegingen en wat waren daarvan de resultaten?

Antwoord 2

Zie voor deze onderzoeken het advies van de Gezondheidsraad uit 2019¹ en specifiek de referenties nr. 33 (Lehtinen 2012), nr 53 (Giuliano 2011), en nr. 54 Palefsky 2011 die daarin worden beschreven.

¹ Vaccinatie tegen HPV | Advies | Gezondheidsraad.

Vraag 3

Op welke manieren worden mensen ouder dan 27 jaar geattendeerd op de mogelijkheid tot het halen van een HPV-vaccinatie? Hoe beoordeelt u de communicatie over het nut van een HPV-vaccinatie op latere leeftijd en/of na een eerdere besmetting?

Antwoord 3

Deze groep wordt niet actief benaderd omdat ze niet in aanmerking komen voor een programmatisch aanbod vanuit de Rijksoverheid. Op de website van het RIVM en ook van GGD'en staat dat deze mensen zich op eigen initiatief en voor eigen kosten kunnen laten vaccineren, bijvoorbeeld via de huisarts. Het RIVM communiceert niet over het nut van een HPV-vaccinatie op latere leeftijd, dat is namelijk afhankelijk van de individuele situatie. Vandaar dat het advies is om naar de GGD, de gynaecoloog, uroloog of huisarts te gaan zodat een individuele afweging kan worden gemaakt op basis van de richtlijnen (LCI factsheet HPV vaccinatie).

Vraag 4

Hoeveel HPV-vaccinaties zijn er gegeven aan mensen geboren vóór 1996 in de afgelopen vijf jaar?

Antwoord 4

Gegevens over vaccinaties gegeven buiten het Rijksvaccinatieprogramma om, bijvoorbeeld via de GGD («Vaccinaties op maat»), de gynaecoloog, de uroloog of de huisarts, worden in de meeste gevallen niet aan het RIVM verstrekt en om die reden is er maar zeer beperkt inzicht in deze aantallen. Bij het RIVM staan 27 mensen geboren voor 1996 geregistreerd die in de afgelopen vijf jaar HPV vaccinaties hebben gekregen. Dit betreft dus een onderrepresentatie.

Vraag 5

Wat zijn de richtlijnen voor professionals als het gaat om het bespreken van de mogelijkheid tot vaccinatie na besmetting met het HPV-virus? Wat zijn de richtlijnen voor professionals als het gaat om het bespreken van de mogelijkheid tot vaccinatie na behandeling van een voorstadium van baarmoederhalskanker of andere HPV-gerelateerde kankersoorten?

Antwoord 5

In de richtlijn voor HPV-vaccinatie – opgesteld door het Landelijke Coördinatie Infectieziektebestrijding van het RIVM – wordt aangegeven welke richtlijnen voor professionals van toepassing zijn, o.a. de FMS richtlijn. Hierin staat beschreven dat hrHPV-vaccinatie na behandeling van CIN2–3 overwogen kan worden, maar uitsluitend na voorlichting aan de patiënte over de kosten. In de richtlijn wordt ook aangegeven dat er nog maar zeer beperkt onderzoek is gedaan naar het effect van vaccinatie na behandeling van CIN2–3.

Vraag 6

Wat zijn de cijfers met betrekking tot verspilling van vaccins tegen het HPV-virus? Hoeveel vaccins zijn vernietigd doordat de houdbaarheidsdatum is verstreken? Hoeveel vaccins dreigen nog te moeten worden vernietigd?

Antwoord 6

Het huidige HPV-vaccin dat wordt gegeven in het kader van het Rijksvaccinatieprogramma (Cervarix) heeft een lange houdbaarheid. Hierdoor is het tot dusver niet voorgekomen dat HPV-vaccins niet meer gebruikt kunnen worden doordat de houdbaarheid verstreken is. Er zijn maximaal 400.000 vaccins die overblijven en expireren in 2027. Voor de aankomende tijd is daarom alle inzet erop gericht om expiratie van HPV-vaccins te voorkomen en de vaccins zo optimaal mogelijk te benutten. In de eerste plaats bij de HPV-campagne voor jongvolwassenen zelf, die is verlengd tot 1 juni 2024². Daarnaast heeft het de voorkeur de vaccins te gebruiken binnen het reguliere Rijksvaccinatieprogramma. Omdat er mogelijk alsnog vaccins overblijven, wordt gekeken

² Kamerstuk 32 793 nr. 699.

naar alternatieve, goede bestemmingen voor de vaccins waarbij alle scenario's worden meegenomen.

Vraag 7

Deelt u de mening dat verspilling moet worden tegengegaan en dat het zonde is om vaccins te vernietigen? Heeft de Gezondheidsraad ooit advies uitgebracht over toediening van vaccins aan mensen die buiten de reikwijdte van het Rijksvaccinatieprogramma vallen, maar die er graag een zouden willen? Bent u bereid een dergelijk advies te vragen?

Antwoord 7

De Gezondheidsraad adviseert over het vanuit de overheid programmatisch aanbieden van vaccins aan bepaalde doelgroepen. In het advies van de Gezondheidsraad over het «Evaluatie schema RVP»³ heeft de commissie wel geadviseerd om voor vaccinaties, die niet in het Rijksvaccinatieprogramma zijn opgenomen, maar voor individuen wel gezondheidswinst kunnen opleveren, maximaal bekend en toegankelijk te maken voor de mensen die er gebruik van willen maken. Dit onder andere omdat op dit moment deze zogenoemde «Vaccinaties op maat» niet optimaal benut worden. Met het oprichten van een vaccinatievoorziening voor volwassenen bij de GGD'en is een betere organisatie voor en communicatie over deze «Vaccinaties op maat» beoogd⁴.

Vraag 8

Zijn er (wettelijke) mogelijkheden om overgebleven vaccins waarvan de houdbaarheidsdatum dreigt te verstrijken óf omdat afspraken niet worden nagekomen, kosteloos of tegen een kleine eigen bijdrage aan te bieden aan mensen buiten het Rijksvaccinatieprogramma? Zo nee, welke mogelijkheden ziet u en kunt u de Kamer hierover te informeren?

Antwoord 8

De adviezen van de Gezondheidsraad zijn leidend voor het programmatisch aanbod van vaccinaties. Het is niet wenselijk hier vanaf te wijken. In de situatie dat er vaccinaties overblijven wordt er gekeken naar alternatieve bestemmingen voor de vaccins.

³ Evaluatie schema Rijksvaccinatieprogramma | Vaccinaties | Gezondheidsraad.

⁴ Kamerstuk 32 793 nr. 651.